

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

125. Богословския факултетъ
пл. св. Недѣля Тукъ

СЪС СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

БЕЗПЛАТНИ ПРИЛОЖЕНИЯ: „Култура“, списание за религия, изкуство и наука, „Книжици за деца“.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: 1) За членове и ученици: за година 100 лева, платими на два пжти (абонаментътъ е само годишенъ); 2) За всички останали абонати (църковни учреждения, свещеници, частни лица и пр.): за година 120 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 70 лева (платими на единъ пжт); за 3 месеца 40 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментътъ е само годишенъ и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомѣстени ржкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитѣ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитѣ обявления на църковнитѣ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агентитѣ; последнитѣ получаватъ 300/0 отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Предъ Свещеническия съборъ. — Хр. П-въ.
2. Църква и политика. — Д.
3. Ромъно-югославянската църковна спогодба. — Свещеноикономъ Ат. П. Маджаровъ.
4. Изъ живота на Пловдивската духовна семинария. — Г. Тодоровъ.
5. Пробитъ антирелигиозенъ фронтъ.
6. Официаленъ отдѣлъ.
7. Бележки и отзивы.
8. Седмиченъ прегледъ на събитията.
9. Книги.
10. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
11. Вести изъ науката и живота.
12. Обявления.

Предъ Свещеническия съборъ.

Съ благословение на Св. Синодъ утре се открива въ столицата 18-ятъ общъ редовенъ Съборъ на Съюза на свещеническите братства въ България.

Около 40 души делегати — цвѣтътъ на нашето енорийско духовенство — въ продължение на нѣколко дни, следъ като изслушатъ отчета на централния секретариатъ за изтеклата братствена година, ще направятъ преценка на извършеното отъ управителното тѣло на Съюза — какъ то е изпълнило повеленията на братствения уставъ и възложенитѣ му отъ миналогодишния съборъ задължения, а сжщо така, ще преценятъ и дейността на отдѣлнитѣ свещенически братства. И, въ зависимостъ отъ тая преценка, тѣ ще одобрятъ напълно извършеното и ще насърчатъ съ благодарности и похвали, или ще направятъ и съответни бележки, корекции, като съ ясно съзнание на дълга и разбиране на нѣщата опредѣлятъ нови насоки, набележатъ нови пжтища на дейность, подсказани отъ житейския опитъ, за постигане целитѣ на Съюза и успѣшно изграждане дѣлото на Църквата.

Съ радостъ трѣбва да се констатира, че нашитѣ свещенослужители тихо и безшумно, но съ твърдостъ и постоянство, вървятъ къмъ реализиране задачитѣ на съюзната организация. А една отъ първитѣ задачи на тая братствена организация е — да работи за духовното и културно-просвѣтно издигане на своитѣ членове, за да могатъ последнитѣ съ успѣхъ да служатъ на Църква и народъ, като насаждатъ евангелскитѣ истини въ живота чрезъ организирана религиозна просвѣта, чрезъ живо устно и печатно слово. Самиятъ фактъ, изтъкнатъ въ миналогодишния Свещенически съборъ, че повече отъ 300,000 лева — почти половината отъ общия съюзенъ бюджетъ — организацията е изразходвала за издаване съюзния органъ, календара, разни книги и брошури и за откупване на такива книги и брошури отъ други издатели, ясно говори какви усилия и материални жертви е направило съюзеното духовенство за постигане своята главна задача. А когато човѣкъ вземе предвидъ изнесенитѣ въ събора данни за броя на околийскитѣ братствени събрания презъ годината, за държанитѣ въ тѣхъ и въ други събрания реферати, сказки и беседи, за числото на православнитѣ ученически дружества и православнитѣ братства, когато узнае колко души свещеници участвуватъ като ржководители и сказчици въ тия дружества и братства, колко свещеници работятъ въ читалища, кооперации, Червенъ кръстъ, въздържателни дружества, училищни настоятелства и въ разни благотворителни дружества — непременно ще дойде до убеждението, че нашиятъ енорийски свещеникъ отдавна е престаналъ да бжде само обикновенъ трѣбоизпълнител, ще признае, че той все повече и повече се прониква отъ съзнанието за своето високо служение и прави усилия да стане идеаленъ духовенъ пастиръ.

Резолюциитѣ, които обикновено се взиматъ отъ Свещеническия съборъ, още повече говорятъ за това съзнание. Достатъчно е да процитираме само една отъ взетитѣ въ миналогодишния съборъ резолюции — и то въ нѣколко само нейни точки — за да се види какъ нашиятъ енорийски пастиръ ясно схваща своитѣ задачи и дългъ. Ето, наприкладъ, една отъ тѣхъ:

1) Всѣки свещеникъ да бди върху духовния животъ на енориашитѣ си и да ги предпазва отъ

появилитѣ се въ страната инославни, сектантски и безбожнически пропаганди. 2) Тамъ, кждето сж се появили, да отлочне смѣла борба съ тѣхъ, като разяснява авторитетно учението на Христа и Неговитѣ високи истини за частния и общественъ животъ. 3) За успѣшно провеждане на борбата да се организиратъ православни братства и се създадатъ кржжочи отъ смѣли и изпитани християни, които ще бждатъ най-близки споспѣшници на свещеника въ тая му дейность. 4) Да се организира вътрешна религиозна мисия при Св. Синодъ съ апологетична централа въ София. 5) Да се уреждатъ пастирски курсове за научна богословска подготовка на свещеницитѣ за борба съ сектитѣ и безбожническитѣ пропаганди. 6) Да се издава съответна брошурна безплатна литература за предпазване отъ сектантски и безбожнически влияния и за разбулване на нейната зловредна дейность върху народната душа.

Това сж само нѣколко точки отъ една резолюция, но тѣ твърде ясно илюстриратъ днешното църковно положение у насъ, въ нѣколко само думи ни даватъ вѣрна диагноза на духовнитѣ немощи, а сжщо и правилна рецепта за лѣкуването имъ. Самитѣ свещеници въ тая резолюция, безъ да позиратъ и правятъ ефектъ чрезъ грѣмки фрази, съ смирение признаватъ и своята собствена немощъ — своята недостатѣчна подготвеностъ и нуждата отъ пастирски курсове. Резолюции отъ той родъ могатъ само да радватъ, защото тѣ красноречиво говорятъ, че поставенитѣ у насъ на божественая стража сж на поста си — зорко бдятъ надъ повѣреното паство. Толкозъ по-важни и по-ценни сж тия резолюции, понеже тѣ, както се вижда отъ упоменатитѣ по-горе данни, не сж само теоретични разсждения и книжни решения, но и осжществявани вече на дѣло актове. Затова именно и Св. Синодъ, съ радостъ отбелязвайки проявенитѣ отъ нашето свещенство грижи за светото дѣло на Църквата, съ задоволство е одобрилъ миналата година тия резолюции.

Свещеническиятъ съюзъ — съ своето единство и стегнатостъ, и свещеническитѣ събори — съ проявявания въ тѣхъ редъ, дисциплина и съгласие, работейки усърдно въ рамкитѣ на съюзния уставъ, съ нужния респектъ и синовно послушание къмъ върховното духовно началство, на много организации у насъ могатъ да служатъ за образецъ, мнозина могатъ да се поучатъ отъ тѣхъ на истински парламентаризмъ, съборуване. Днесъ, при разливащето се навсѣкжде нравствено разтление, следъ срутване на всички досегашни кумири и при всеобщото обезвѣряване, погледитѣ на всички сж обърнати къмъ Църквата и къмъ духовенството, което въ своята цѣлостъ едничко не е още засегнато отъ моралната поквара, едничко е запазило неопетнено своето име.

Никой не иска да се съмнява, че делегатитѣ на откриващия се утре Свещенически съборъ, напълно проникнати отъ такова съзнание, ще се явятъ на братствения съборъ, както до сега, съ ентузиазмъ и любовъ и ще обсждатъ сложенитѣ въ дневния редъ въпроси съ тактъ, мждростъ и спокойствие и въ духъ на братско разбирателство.

Съ тия надежди и съ пожелания за ползотворна работа приветствуваме благоговѣйнитѣ делегати на 18-я Свещенически съборъ — избраници на нашето енорийско духовенство. *Хр. П-въ.*

Църква и политика.

На 20 юний, вторникъ, въ салона на Славянска беседа, г-нъ Ат. Буровъ говори на тема „Църква и политика“. Сказката бѣ уредена отъ научния комитетъ при демократическия сговоръ Ляпчевъ — Буровъ (пл. „Славейковъ“). Прѣсетена бѣ много добре. Присѣтствуваха и Високопреосвещенитѣ митрополити Софийский Стефанъ, Неврокопский Макарий и Сливенский Иларионъ.

Преди сказката се правѣха не малко догадки за мнението на г-на Ат. Бурова, бившъ миѣнистъръ на външнитѣ работи и на изповѣданията, дълги години ржководилъ външната политика на България и непрекъснато общувалъ съ чужденци. Едни очакваха, че г. Ат. Буровъ ще съумѣе да разсѣе предубеденостъта, която и малки и голѣми политици у насъ иматъ къмъ Църквата и нейната значимость, и ще посочи докази за своя твърдежъ отъ своя личенъ опитъ, като политикъ, и отъ опита на България въ миналото. Други очакваха, че той ще съумѣе да осжди опититѣ на нѣкои църковници „да се намѣсватъ въ политиката на България“, „да правятъ политика“ и ще имъ посочи тѣхнитѣ прѣки задачи — „да работятъ за морална обнова на личността и обществото“. Всички присѣтствуващи бѣха доволни, че е поставенъ на публично обсждане въпросътъ за отношението на Църквата къмъ политиката. Следъ неговорната преценка, дадена отъ вестникари, на срещата между български и сръбски иерарси и следъ отсждата, дадена за сжщата среща въ Народното събрание, необходимо бѣ авторитетно съ научна обективностъ да се разкрие значимостьта на Църквата за изграждане на по-добри бждници на нашата родина.

Г-нъ Ат. Буровъ разви и защити следнитѣ мисли:

„Въпросътъ за отношението на Църквата къмъ политиката е широкъ. Той не може да бжде освѣтленъ съ пълнота въ една беседа. Азъ съмъ си поставилъ по-скромна задача: да поставя правилно този въпросъ, като имамъ предъ видъ интереситѣ на Църквата и на държавата. Азъ ще дамъ материалъ и ще защитя тия убеждения, а на всѣки отъ васъ съвестъта ще подскаже бива ли Църквата да се намѣсва въ политиката, кога и до колко, въ каква степенъ е възможна тази намѣса.“

Българската православна църква се отличава рѣзко отъ католичеството и протестантството. Тя е народна, самобитна църква — тя се е развивала въ тѣсна и неразривна връзка съ народа, живѣла е съ неговитѣ радости и скърби, вземала е участие въ всички негови скръбни и свѣтли преживелици. Никого Българската православна църква не се е домогвала до гражданска власть. Тя, понѣкога, е била въ конфликтъ съ гражданската власть, но на морална почва, въ защита на потжпкани морални истини. Не е непознато, че въ миналото велики светители на Църквата, като св. Иоанъ Златоустъ и др., публично критикували носители на по-малка или по-голѣма гражданска власть; осжждали сж публично даже императори, но само за тѣхнитѣ прояви като люде, като задължени да не нарушаватъ опредѣлени, задължителни нравствени норми. Тази критика, тази присжда за морала на носители на гражданска власть не е намѣса въ държавнитѣ работи, не е опитъ да се ржководи политиката на държавата. Тя е само факелъ, крайбрѣженъ фаръ, отъ който не могатъ безнаказано да се отклоняватъ ржководителитѣ на държавата.

Римската църква, по редица исторически причини, винаги се е стремѣла да има гражданска, свѣтска власть. Основана въ центъра на организираната власть, сама носителка на духъ за властвуване, тя се стреми да властвува въ името Божие надъ душиитѣ и надъ тѣлата, надъ личността и надъ държавата. Даже въ дни на слабостъ,

Римъ не отстъпва отъ тѣзи свои стремежи; той живѣе съ нужда за утрешна власть, власть свѣтска, гражданска.

Този стремежъ неугасимъ на Римъ къмъ свѣтско властвуване потресно е обрисувалъ Достоевски въ неговия „Великъ инквизиторъ“. Инквизиторътъ—Римъ не позволява даже на Христа безъ позволение на организираната духовна власть да проповѣдва. Него, Спасителя, инквизиторътъ не се колебае да прати на кладата, за да бжде изгоренъ, щомъ е нарушилъ наредбитъ на организираната власть.

Православната църква се отличава и отъ протестантската. Тя е чужда на протестантския рационализъмъ. Протестантитъ сж рационализиралъ всичко. Даже божественото откровение—религията, тѣ сж направили обектъ за занимавка на разума. А знайно е, че това е пакостно за духовния растежъ на човѣка. Протестантството е безсилно, но настойчиво напрежение да се сведе Божественото откровение до обикновеното човѣшко познание. То страда отъ гордостъ на духа. Католицизмътъ пъкъ страда отъ гордостъ по свѣтска и духовна власть.

Православието работи надъ личността. То подпомага съвестта свободно да върви къмъ мораленъ възходъ, къмъ духовна радостъ, припечелена съ личенъ подвигъ. То не знае насилие. Негова стихия е свободната проява на любовта.

Нашата православна църква е запазила тази сжщина на православието. Тя е била сплътница на народа; като кандилце е освѣтлявала друма народенъ въ тъмни и блѣски дни. Тя е дала езикъ и култура на нашия народъ. Тя е запазила неговото народностно съзнание и му е дарила църковна и национална независимостъ.

Нѣма другъ народъ по лицето на земята, който да може да се гордѣе съ такава дейна, великоможеща църква, както нашия. Отъ първитъ свои дни нашата църква отрази въ себе си народнитъ тежнениа и държавническа мждростъ на св. Царь Бориса. Тя стана народна църква. Тя подпомагаше държавната власть въ всѣко добро дѣло, за благоденствие на народа. Църквата се бори съ богмилитъ, не само като съ противощърковна ересь, а и като противодържавно и противосоциално движение. Историята, нелицемерната свидетелка на нашето минало, говори, че църковниците сж останали вѣрни на тази народностна дейностъ на Църквата. Паисий и Софроний и всички великани наши сж одѣлотворители на църковни и народни традиции. Тѣ сж въ връзка неразривна съ Климента свети, съ Черноризица Храбъръ, съ св. Царь Бориса. Въ тази неразривностъ е тѣхната сила, тѣхната вѣра, тѣхната любовъ всеотдайна. Само съ силата на своя духъ, само съ силата на Христа, безъ материални сръдства, безъ съюзи и съюзници, велики дейци-църковници извършиха чудо: възродиха цѣлъ народъ, спасиха го отъ 5-вѣковно робство, дадоха му църковна самостойностъ и национална независимостъ.

Ние не бихме могли да сториме това съ своя умъ, — ако сме най-умни, съ своята честностъ, — ако сме най-честни. На тѣхно мѣсто ние бихме умували и не бихме предприели нищо. Безсилни щѣхме да се чувствуваме предъ силата на султана, сами — предъ мнозинството чужди. А единъ монахъ-църковникъ не мждрува. Той издаде вестникъ едва въ стотина екземпляра. Работи съ вѣра. И катурна силната турска империя. Той и българскитъ великани-църковници черпѣха сили отъ вѣрата си въ Бога, рждководѣха се отъ учението Христово, пазено въ съкровищницата на Църквата. *Тѣзи български великани-църковници правѣха политика. Такава политика и днесъ трѣбва да правятъ нашитъ православни иерарси. Това е тѣхно право — тѣхенъ дългъ.*

Трѣбва да подчертая, че църковността на Царя

Освободителя спомогна за обявяването на освободителната война. Царь Освободителътъ бѣ плакалъ за кървитѣ и жертвитѣ, които войната неизбѣжно ще поиска. Презъ сълзи бѣ казалъ: „Гласътъ на моята православна съвестъ и желанието на народа не ми даватъ да се спра предъ тѣзи жертви; тѣ ще бждатъ дадени“.

Да говоря ли за блаженпочиналия ехзархъ Иосифъ? Кой не знае, че той самъ отстояваше интереситъ на цѣлъ народъ противъ озлобени и настрѣхнали врагове. Самъ бѣ той, но пълненъ съ вѣра въ Бога, любовъ къмъ народа и правда въ Христа. Той правѣше политика. Ехзархъ Иосифъ не създаде само религиозно движение; той влияеше, когато можеше, полезно върху държавниците - политици, и неговата значимостъ едва днесъ всички добре преценяватъ. Той знаеше, че Църквата има свои прѣки задачи. Но той не забравяше, че тя е нераздѣлна отъ народа и че нейниятъ гласъ трѣбва да бжде чутъ и отъ малки и отъ голѣми. И той, като всички църковници, изпълни сжщината на Христовото учение: любовъ къмъ Бога, ближнитъ и враговетъ.

Сжщината на християнството, на православието е любовта. Спомнете си думитъ на ап. Павла въ 1 Кор. XIII: 1—8 и ще проумѣете силата и значимостта на любовта. Любовта е активна. Тя дава радостъ, миръ и щастие на другитъ. Църковниците сж проповѣдници на активната християнска любовъ. Могатъ ли тѣ, ако искатъ да останатъ вѣрни на това, що проповѣдватъ, да не внесатъ любовъ и въ политиката? Ще изпълнятъ ли дълга си нашитъ църковни иерарси, ако останатъ нѣми свидетели на страданията на своя народъ и на своитъ сънародници, сега поробени отъ съседни? Не. Тѣ не бива да се страхуватъ отъ критика, отъ стоуста мълва, отъ хулна клевета. За църковника страхъ нѣма и не е имало. Той е *свидетель* Христовъ и е готовъ да свидетелствува даже съ *млченичество* за Него (Апок. II:13). Свидетелствването за Христа е подвигъ. Отъ него не може и не бива да бѣга иерархътъ на Църквата. Той трѣбва да внесе любовта Христова между народа, да я покаже на носителитъ на гражданската власть, да настѣи тѣ да я зачетатъ и отъ нея да се рждководятъ при създаване форми на живота.

Църквата трѣбва да се намѣси и въ вѣншната политика на държавата, за да внесе и въ нея любовъ, правда, милосърдие. Кой другъ, освенъ нея, ще пали любовъ въ сърдцата и ще насажда правда? Църквата стопли сърдцата на нашитъ предци; тѣ бѣха видѣли 5 вѣка само омраза и мѣсть, и хранѣха омраза въ душитъ си. И днесъ тя трѣбва да освѣтли и стопли сърдцата съ Христовата любовъ.

Църквата не е смѣлчано отшелничество. Тя е активна проповѣдница на любовта. 10-вѣковното минало на нашата православна църква убеждава всѣкиго, че Църквата може и трѣбва да подпомага държавниците и народа, за да пребжда въ всички любовта Христова.

Известни сж тѣзи истини, но занемарени. По утъпкани плтища ви водя, но пренебрегнати. Време е да се напомня провѣреното, оправданото отъ живота, за да не немаримъ питомното, а да гониме дивото.

Сжщината на християнството, сжщината на нашата православна църква, традициитъ и, и заветитъ на създателитъ на нашата църковна и държавна независимостъ говорятъ, че Българската православна църква, като нераздѣлна съ народа, трѣбва да бжде източникъ на любовъ, правда и милосърдие, закрилникъ на слабитъ и онеправданитъ, сждия на гордѣливитъ и надменнитъ. Тя трѣбва да се погрижи и за сждбинитъ на нейнитъ поробени въ Югославия, Ромжния, Гърция и Турция чедата. Тамъ страдатъ нейни чедата, българи. Защо? История.... Да не се спи-

раме на нея. Но никой не може и не бива да остане безучастен към страданията на поробенитъ българи. Имаме ли материална сила да облекчимъ страданията имъ? Имаме ли съюзници, които да ни подкрепятъ и бива ли да имаме такива? Нѣмаме и нѣма смисълъ да имаме.

Има ли надежда да се опомнятъ нашитѣ съседни и да прекратятъ своята антихристиянска и античовѣшка политика надъ нашитѣ сънародници? Не, нѣма такава надежда. Тогава? Да мълчимъ и да бждемъ нѣми свидетели на жестоката и нечовѣшка орисъ на поробенитѣ братя? Но това мълчание и бездейностъ сж противохристиянски и противочовѣшки.

Ние сме длъжни да правиме апели къмъ съвестята на християнска Европа. Ние трѣбва да събудиме тази съвестъ и да я спечелиме. Това е нашъ дългъ. Това е дългъ на държавници и дипломати. Това е дългъ и на нашата църква, носителка на активна любовъ.

Казватъ, че Църквата нѣма сили, за да влияе върху когото и да било. Наистина, у насъ Църквата е пренебрегвана често и много. Но у културнитѣ народи тя играе огромна роль и има велика сила. Чуждитѣ църковници по-лесно ще разбератъ езика на нашитѣ църковници, отколкото езика на нашитѣ държавници. Църковниците сж служители Христови. Тѣ не могатъ да пренебрегватъ заветитѣ Христови; тѣ не могатъ да не осждятъ онѣзи, които ги нарушаватъ. Къмъ политикитѣ църковниците сж недовѣрчиви. И съ право. Помежду си тѣ сж искрени. Само чрезъ тѣхъ, църковниците, ще можеме да събудиме европейската съвестъ и да я спечелиме. Другъ пътъ нѣма. Нашата църква трѣбва да послужи на своя народъ и, върна на своитѣ идеи, да спечели съвеститѣ и умсетѣ за правото дѣло на българския народъ. Безъ нея, безъ Църквата, чрезъ прѣки преговори между дипломати не ще промѣниме настроенята и мненията на чужденцитѣ, на ржководителитѣ на народитѣ. Единъ Макдоналдъ или Мусолини сж свързани съ свои груби национални интереси и задачи. Тѣ не се интересуватъ много отъ болкитѣ на чуждитѣ. А църковниците — и чужди и наши, живѣятъ съ общочовѣшкото, съ надвременното; тѣ правятъ надполитически комбинации; за тѣхъ ржководници сж заветитѣ Христови. Тѣ се разбиратъ лесно. Нашитѣ църковници чрезъ чуждитѣ църковници по-лесно и по-прѣко ще спечелятъ съчувствието и застѣпничеството на *великитѣ* за нашата национална кауза. И най-умниятъ и най-красноречивиятъ министъръ на вѣнканшитѣ работи днесъ не може да стори нищо. По-пригоденъ факторъ за тази свещена задача днесъ и утре ще бжде Българската православна църква. Тя може да я изпълни съ тактъ, гѣвкавостъ, съобразителностъ. Да отнемемъ правото на Българската православна църква да се грижи за своитѣ поробени чедъ е равносилно да извършимъ престѣпление.

Разбира се, Църквата трѣбва да бжде въ контактъ съ отговорнитѣ политики. Но тя трѣбва да се намѣси въ политиката по въпроса за малцинствата. Всѣко друго мнение е ересь.

Имаме и дѣла, които потвърждаватъ моята мисълъ. Напр., Авиньонската конференция за миръ чрезъ църквитѣ. Тамъ бѣ сложенъ на разглеждане въпросътъ за нашитѣ сънародници малцинства въ Югославия, Ромѣния и Гърция. Тамъ бѣ подчертанъ дългътъ на управниците да направятъ всичко, за да бжде подобрена тѣхната участъ. Тамъ бѣ определена специална среща между наши и сръбски иерарси за сжщата цель. Сърбитѣ отлагаха години тази среща, но бѣха принудени да я приематъ, за да се *не отрекатъ отъ себе си* предъ другитѣ църковници. Тя стана неотдавна въ София. Можеха ли нашитѣ иерарси да се откажатъ отъ тази среща? Не. Тѣ щѣха да понесатъ тежка отговорностъ и

щѣха да бждатъ осждени отъ цѣла културна Европа. Азъ познавамъ добре чужденцитѣ и мога да ви увѣря, че европейцитѣ не ще се убедятъ отъ нашитѣ съмнения въ искреностята на сърбитѣ, отъ нашата убеденостъ въ не-поправимостята на сърбитѣ. Тѣ ще смѣтнатъ, че ние страдаме отъ предвзетостъ недостойна, нехристиянска и ще кажатъ: българитѣ търсятъ само претекстъ, за да избѣгнатъ едно почтено разглеждане на въпроса. Ако сж прави, нека се явятъ, за да дадатъ възможностъ да блесне правдата и всички да я видятъ.

Нѣма полза да се затвориме въ черупкитѣ си и да проклинаме всички. Съвестята на Европа не ще бжде спечелена съ мълчание и проклятие. Нужни сж усилия, подкрепа на всѣка инициатива, подхващане на всѣка протегнатата ржка.

Българската православна църква, по силата на сжщината на учението Христово, на своя християнски дългъ, на традициитѣ и заветитѣ отъ 10-вѣковното минало, трѣбва да помогне на държавата, та нашата права кауза да стане достойна на повече съвести и да се подобри положението на нашитѣ сънародници, намиращи се подъ новоробство. Тя трѣбва да направи всички възможни опити и да подкрепи всѣки опитъ за да постигне смекчаване на мжкитѣ на българина. Стори ли това, тя ще изпълни своя свещенъ дългъ".

Д.

Ромѣно - югославянската църковна спогодба.

Читателитѣ знаятъ, че отъ известно време между Югославянската и Ромѣнската църкви се водѣха преговори за подобрене църковното положение на тѣхнитѣ малцинства, находящи се въ дветѣ държави.

Е добре, спогодба вече е постигната, и азъ мога да съобща на интересуванитѣ се нейнитѣ точки, съдържащи се въ интервюто, което е далъ на в. „*Calendarul*“ Негово Високопреосвещенство Николай, митрополитъ Ардялски, който е билъ шефъ на делегацията отъ ромѣнска страна (брой 376 — 24. V. 1933).

Сѣгласно постигнатата спогодба, създава се една ромѣнска епископия въ гр. Вршецъ, образувана отъ ромѣнскитѣ православни енории, останали въ Югославянския Банатъ, и една сръбска, съ седалище въ Темешваръ, за православнитѣ сръби, останали въ Ромѣнския Банатъ. Всѣка отъ тия епископии ще бжде управлявана отъ по единъ викаренъ епископъ. Спогодбата гарантира на тия две епископии широка автономия, по силата на която ще могатъ да ржководятъ чрезъ свои органи цѣлия си църковенъ живогъ. Ромѣнската епархия въ Югославянския Банатъ ще се управлява споредъ Шагуниянския уставъ (частта, относяща се до епархията), съ малки приспособления къмъ новитѣ условия; а сръбската епархия отъ Темешваръ ще се управлява споредъ конституцията на Карловицката митрополия отпреди войната. Ромѣнската епархия ще има две църковни корпорации: епархийски съборъ и епархийски съветъ. Епархийскиятъ съборъ се състои $\frac{2}{3}$ отъ миряни и $\frac{1}{3}$ клирици и е най-висшиятъ форумъ по въпроси, които не се се касаятъ до догмитѣ. Той избира и епископа. За догматическитѣ и духовнитѣ въпроси ще се учредятъ една комисия, съставена отъ по двама делегати на Св. Синоди на дветѣ държави. Тая комисия ще се събра, колкото пъти се яви нужда, а именно въ Вршецъ за въпроси, които се отнасятъ до ромѣнската епископия, каго се председателствува отъ членъ-сърбинъ, и въ

Темешварь за въпроси на сръбската епископия, като ше председателствува членъ-ромънинъ. До основаването на едно богословско училище въ Вршець, свещеницитѣ могатъ да се подготвятъ въ богословскитѣ институти въ Ромъния.

Спогодбата изключва едностранното упражнение, т. е. само отъ една страна, било ромънска или сръбска, на юрисдикцията върху тия две епархии, а само *in solidum*, като дветѣ страни се събиратъ въ комисия. Чрезъ това е създадена една система на сътрудничество (кооперация) за взаимна юрисдикция на едни национални откъследи, съществуващи на чужда територия. „Това разрешение е съгласно съ духа на канонитѣ, тъй като принципътъ на сътрудничеството стои въ линията на канонитѣ. При все това, трѣбва да признаемъ, че чрезъ тая спогодба се стори крачка напредъ въ развитието на каноническото право“.

Съобщава свещеникономъ:
Ап. П. Маджаровъ.

Изъ живота на Пловдивската духовна семинария.

1. Едно тържество въ семинарията.

Въ Недѣля на мироносицитѣ — 30 априль т. г. — бѣ възведенъ въ архимандритско достоинство иеромонахъ Никодимъ и бѣ ржкоположенъ въ иеромонашески чинъ иеродяконъ Тихонъ, учители въ Пловдивската духовна семинария. Това събитие бѣ посрещнато въ семинарията съ голѣма радостъ и отъ учители и отъ ученици и създаде истинско празднество.

Решение за това възвеждане и ржкоположение Св. Синодъ бѣ взелъ на 13-й мартъ т. г. и бѣ замолилъ Негово Високопреосвещенство св. Пловдивския митрополитъ г. Максимъ да извърши едното и другото, но Негово Високопреосвещенство възложи това на Преосвещения ректоръ на семинарията, св. Смоленския епископъ г. Евлогий.

И възвежданието и ржкоположението стана въ храма „Св. Недѣля“ въ гр. Пловдивъ. На 29-й априль, вечерята, въ тоя храмъ се отслужи вечерня, на която присѣтствуваха всички ученици отъ семинарията. На 30-й Негово Преосвещенство отслужи божествена литургия въ съслужение съ Негово Високопреподобие архимандритъ Климентъ, протосингелъ на св. Пловдивска митрополия, свещ. М. Шишкинъ, учителъ въ семинарията, иеромонахъ Климентъ, игуменъ на манастира „Св. Врачове“, и енорийскитѣ свещеници: протоиерей Липчевъ, свещ. Цв. п. Христовъ, свещ. Хр. п. Симеоновъ и свещ. Н. п. Мандуловъ. Презъ време на литургията иеромонахъ Никодимъ бѣ възведенъ въ архимандритско достоинство, а иеродяконъ Тихонъ ржкоположенъ въ иеромонашески чинъ. Пѣ семинарскитѣ хоръ. Храмотъ бѣ препълненъ съ богомолци.

Следъ възвеждането на иеромонаха Никодима въ архимандритско достоинство Негово Преосвещенство произнесе речъ, въ която обрисова много вѣрно нерадостната картина на днешния християнски животъ, описа борбитѣ, които Църквата води и ще води съ всички врагове на истината и доброто. За успѣха на тая борба Църквата се нуждае отъ предани и просвѣтени ратници, какъвто е билъ до сега нововозведенитѣ архимандритъ. Отличавайки го съ това високо достоинство, Църквата се надѣва, че той ще застане въ първитѣ редове на борбата, каквото мѣсто му отреждатъ неговата голѣма ревностъ и солидната му богословска подготовка.

Въ края на Божествената литургия Негово Преосвещенство произнесе проповѣдь за св. мироносици, лъхаща

топло чувство и дълбоко проникновение въ истинитѣ на християнството и живота.

Презъ цѣлия день архим. Никодимъ и иеромонахъ Тихонъ приемаха поздравления въ семинарията, а вечерята бѣ дадена вечеря въ семинарията на сегашни и бивши учители.

2. Мисионерска дейность на семинарията.

Отъ известно време Пловдивската духовна семинария развива една полезна дейность. Думата е за онази мисионерска работа, която се върши отъ учители и ученици въ близкитѣ села и градове. Управлението на семинарията не изпуска сгоденъ случай да организира до близкитѣ села и градове излети, при които учителитѣ държатъ религиозни сказки и беседи, а ученицитѣ участвуватъ въ богослужението и изнасятъ концерти.

На 7-и априль т. г., Благовещение, една група ученици-хористи, придружена отъ учитель-възпитателя г. Д. п. Томовъ, замина за Борисовъ-градъ, където били посрещнати и приети много радушно. На гарата били причакани отъ членоветѣ на християнскитѣ дружества при прогимназиитѣ и гимназията. Отъ гарата гоститѣ и посрещачитѣ се отправили за храма „Св. Георги“, където семинариститѣ взели участие въ богослужението съ хорово пѣние. Ученикътъ Чакъровъ Георги произнесълъ хубава проповѣдь. Следъ Божествената литургия била устроена внушителна манифестация изъ главната улица на града отъ членоветѣ на християнскитѣ дружества, гоститѣ и богомолцитѣ, начело съ дружественитѣ знамена.

Въ 4 ч. сл. об. г. п. Томовъ държалъ въ салона на общинския театъръ сказка на тема: „Християнство и комунизъмъ“, а ученицитѣ изнесли концертъ отъ подбрани духовни и свѣтски пѣсни. И сказката и концертътъ били следени и изслушани съ напрегнато внимание.

Вечерята гоститѣ пакъ били изпратени на гарата отъ дружественитѣ членове.

Друга група ученици на 8-и и 9-и с. м. посети с. Батакъ и гр. Пещера, където сж намѣрили сжщо такъвъ сърдеченъ приемъ отъ страна на християнитѣ.

На пѣтъ за с. Батакъ на 8-и априль, сутринята, семинариститѣ се отбили въ Пещера и участвували въ богослужението въ храма „Св. Димитрий“. Ученикътъ Борисъ Дѣлевъ произнесълъ прочувствена проповѣдь. Следъ обеда, който имъ дали братствата при църквитѣ „Св. Богородица“ и „Св. Димитрий“, тѣ заминали за Батакъ.

На другия день въ с. Батакъ участвували въ богослужението съ хорово пѣние, и ученикътъ Христо Минчевъ произнесълъ съ пламененъ младежки ентузиазъмъ хубава проповѣдь. Следъ Божествената литургия, въ салона на училището, при стечение на цѣлото село, билъ даденъ концертъ отъ отбрани духовни и свѣтски пѣсни, а ученикътъ Иванъ Анжеловъ държалъ сказка на тема: „Моралнитѣ предпоставки на комунистическото общество“.

Въ 3 ч. сл. об. се върнали въ Пещера, където повтори концертъ и сказката, изнесени съ сжщото умение предъ многобройна публика.

На 25—28 май т. г. хорътъ на семинарията, придруженъ отъ учитель-възпитателитѣ г. г. Г. Тодоровъ и Д. п. Томовъ, посети селата Кричимъ и Перушица, посрещнатъ и въ дветѣ села отъ християнитѣ съ нескривана радостъ.

Младитѣ мисионери пристигнаха въ с. Кричимъ сутринята на 25-й, Възнесение Господне, и участвуваха въ богослужението съ хорово пѣние. Отъ ученика Димитъръ Георгиевъ бѣ произнесена пламенна проповѣдь.

Следъ Божествената служба ученицитѣ бѣха разквартирувани у братственитѣ членове и въ 4 ч. сл. об. бѣ даденъ концертъ за учащитѣ се.

Вечерята, въ 8 ч., въ салона на театъра бѣ изнесень голѣмъ концертъ съ подобрана и разнообразна програма отъ духовни и свѣтски пѣсни. Следъ духовната часть на концерта г. Д. п. Томовъ държа сказка на тема: „Християнство и комунизъмъ“. И сказката и концертътъ бѣха посрещнати отъ многобройната публика съ небивало въодушевление. Аплодисментитѣ бѣха нескончаеми.

На другия день, възползувани отъ любезността и услугитѣ на управлението на електрическата централа „Вжча“, учителитѣ и ученицитѣ разгледаха инсталацията и баража ѝ.

На 27-й, сутринята, се отправиха за с. Перущица, изпратени отъ братствени членове. И тукъ бѣха разквартирувани у братственитѣ членове. Вечерята въ читалищния салонъ, препълненъ съ жадни за истинска просвѣта и духовна наслада селяни, г. Г. Тодоровъ говори на тема: „Комунизъмъ и действителность“, а хорътъ изнесе концертъ съ сжщото умение, съ сжщото художествено изпълнение, съ каквото изнесе и въ Кричимъ. Както другаде, така и тукъ, това създаде цѣлъ празникъ. Признателнитѣ селяни не намираха думи да благодарятъ.

На 28-й, сутринята, хорътъ участвува въ богослужението, и ученикътъ Василь Цончевъ произнесе подходяща проповѣдь. Следъ обедъ ученицитѣ-мисионери се отправиха за Пловдивъ.

Навсѣкжде сказкитѣ и концертитѣ бѣха масово посещавани. Това до голѣма степенъ се дължеше на свещеницитѣ и братствата, които ги организираха, но трѣбва да се отбележи, че интересътъ къмъ тѣхъ и въ градоветѣ и въ селата, бѣ голѣмъ. Посещаваха се отъ хора изъ всички срѣди на града и селото. Изглежда, че жаждата за духовното, за Христовата истина, се усеща все повече и повече и отъ все по-голѣмъ кръгъ на нашето общество. Особено приятно впечатление правѣше присъствието на хора, познати съ своето враждебно отношение къмъ Църквата, които сжщо така изслушваха и сказкитѣ и концертитѣ съ внимание.

Съ тѣзи посещения семинарията доказа на мнозина, че тя не е разсадникъ на тъмни сили, които разрушаватъ живота, а на свѣтли идеи, които го преобразяватъ въ духа на истинската култура, на изкуство и истинска просвѣта и че отхранва самоотвержени борци за Христовата правда. А чистосърдечниятъ приемъ, който семинариститѣ намѣриха навсѣкжде, показва, че народътъ обича и чака онѣзи, които му носятъ свѣтлина и духовни ценности. У мнозина християни, гледайки тѣзи ентузиазирани младежи, се възвърна вѣрата въ радостното бждеще на нашата Църква.

Не по-малка полза извлѣкоха отъ тия излети и семинариститѣ. Тѣзи първи тѣхни изпитания въ живота можеха да пречупятъ тѣхния крилатъ идеализъмъ, но, благодарение голѣмитѣ успѣхи и чистосърдечния приемъ отъ страна на християнитѣ, стана обратното—усили се тѣхниятъ ентузиазъмъ, затвърди се тѣхната вѣра въ доброто и положителното. Тѣ разбраха, че сж чакани въ живота и трѣбва да влѣзатъ въ него солидно подготвени.

Отвсѣкжде бѣха изпращани съ думитѣ: „Пакъ ви чакаме“.

Г. Тодоровъ.

Пробитъ антирелигиозенъ фронтъ.

Богоборцитѣ въ Свѣтска Русия съ огорчение признаватъ, че не имъ върви въ похода противъ религията и църквата. Тѣ не си правятъ вече иллюзия, че въ края на антирелигиозната петилѣтка религията тамъ съвършено ще бжде премахната и името на Бога никжде вече

нѣма да се поменува. Не си правятъ тази иллюзия, защото виждатъ, че религията и църквата въ Русия, вмѣсто да вървятъ къмъ упадъкъ и унищожение, всѣки день се засилватъ все повече и повече. Църквата, наистина, приема удари и не ги връща, но тя е една наковалня, о която сж се изхабили и строшили много чукове. Болшевицитѣ това знаятъ вече отъ опитъ.

Вестникъ „Безбожникъ“ отъ 10 май т. г., като подвежда резултатитѣ отъ великенската антицърковна акция, признава, че „фронтътъ на антирелигиозното възпитание на децата е пробитъ“. А хора, които познаватъ по добре положението, съобщаватъ, че свѣтската власть нѣма никаквъ успѣхъ въ борбата съ религията и църквата, и че пробивътъ е не само на детския, а на много по-широкъ фронтъ. Тия хора донасятъ, че двата главни печатни органи на противорелигиозната пропаганда, а именно „Антирелигиозникъ“, двуседмично списание, и „Безбожникъ“, петдневенъ вестникъ, сж вече въ упадъкъ. До началото на 1933 г. и двата тия органа излизали редовно, въ срокъ: „Антирелигиозникъ“ веднажъ въ две седмици, „Безбожникъ“ веднажъ въ петъ дни. Но ето, за изтеклитѣ вече шесть месеца отъ тая година, „Антирелигиозникъ“ се появилъ всичко два пжти, а петдневниятъ срокъ на „Безбожникъ“ за туй време изгубилъ окончателно своята „ритмичность“ и се появявалъ ту следъ 7, ту следъ 10 дни.

Та и самъ в. „Безбожникъ“ не отрича това. По поводъ на 10 годишнината на безбожническото движение той въ специаленъ брой излага резултатитѣ отъ агитацията противъ Бога и не безъ съжаление признава, че не е полученъ очакваниятъ успѣхъ, защото безбожницитѣ сж имали твърде малко „специалисти-пропагандатори“, особено срѣдъ образованитѣ хора, които да могатъ успѣшно да се борятъ съ идеологията на свещеника. Той не скрива, че, когато „безбожниятъ апаратъ“ и печатъ навсѣкаде се оказвали не на висотата на положението, въ туй време църковницитѣ и сектантитѣ, наопаки, постепенно засилвали своята работа и превземали все нови и нови позиции. „Перли на лекомислие и невежество въ въпроситѣ на безбожната работа, за съжаление, и сега можемъ да намѣримъ въ нѣкои районни вестници — пише „Безбожникъ“. И сега още много отъ тѣхъ, израстнали въ други отношения, почти не сж мръднали напредъ на антирелигиозния фронтъ, а продължаватъ да замѣнятъ сжщияската противорелигиозна пропаганда или съ парадна глѣчка, или съ антипоповски анекдоти, или пъкъ съ истерични викове за пропадането на безбожната работа, или, най-последно, съ самоуспокоителни заявления за последнитѣ дни на религията. И туй всичкото става въ онова време, когато религиозната контрареволуция, която се опитва да засили своята дейность въ колхозитѣ, не забравя и за социалистическата промишленость. Особено голѣма работа вършатъ сектантитѣ срѣдъ миннитѣ работници въ Донбасъ“.

Органътъ на богоборцитѣ отива и по-далечъ въ признанията си. Споредъ неговитѣ думи, „религиозницитѣ“ усилено прониквали не само въ колхозитѣ и социалистическата промишленость, а и въ самата крепость на безбожничеството — въ „съюза на воюващитѣ безбожници“. Съвсемъ лошо е било и антирелигиозното възпитание въ комсомола и срѣдъ учащитѣ се — въ тия „две надежди“ на свѣтската власть за нататъшното окончателно унищожение на „религиозната буржоазна преживѣлица“. Въ комсомола вече ставало голѣмо измѣстване отъ безбожничеството. Съ нескриванъ ядъ съобщава „Безбожникъ“, че ако по-рано тезисътъ „нѣма Богъ, Богъ е измислица“ се явявалъ като аксиома, която предизвиквала у работницитѣ пламененъ патосъ,

сега той билъ замѣненъ съ друга предпоставка, съвсемъ далека отъ патоса, открито изповѣдвана отъ активнитѣ членове на комсомола. Поканени да водятъ енергична антирелигиозна работа, комсомолцитѣ отговаряли: „никой не знае — има ли Богъ или нѣма“.

Отъ антирелигиозното възпитание въ съветското първоначално училище „Безбожникъ“ е съвсемъ отчаянъ. Педагогическиятъ персоналъ въ туй училище нѣмалъ време да върши антирелигиозна работа, пъкъ и между самитѣ педагози и ръководители по народното просвѣщение имало много такива, които открито излизали противъ антирелигиозното възпитание. И самитѣ вѣрующии родители престанали да пращатъ децата си въ училище, като казвали, че тѣхнитѣ деца знаели много повече полезни нѣща, отколкото знаели ученицитѣ.

Обобщено всичко туй, което „Безбожникъ“ констатира, дава ясна картина на това, че богоборцитѣ въ Русия сж съвсемъ разочаровани и отчаяни, защото търпятъ поражения навсѣкжде. Тѣхниятъ антирелигиозенъ фронтъ—и въ основното училище, и въ комсомола, и въ съюза на воюващитѣ безбожници, и въ колхоза, и въ социалистическата промишленостъ — е пробитъ, т. е. пробитъ е по цѣлата дължина, отъ всички страни.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окржно № 3502 отъ 9 юний 1933 година на Св. Синодъ до Епархийскитѣ началства въ царството: По произвеждане свѣщи само на свѣщоливницитѣ.

Ваше Високопреосвещенство,

Въ „Държавенъ вестникъ“, брой 10, отъ 13 априлъ т. г., е отпечатанъ закона за измѣнение и допълнение на закона за акцизитѣ и пр., като съ § 2, буква „Д“ къмъ сжщия законъ се прибавятъ нови алинеи, които уреждатъ материята за производството и продажбата на свѣщитѣ. Съ тоя законъ се забранява на частни лица да продаватъ восъчни свѣщи. Тѣ сж монополъ на Българската православна църква.

Министерството на вътрешнитѣ работи по тоя поводъ е отправило окржна телеграма № 4610 отъ 13 т. м., съ която вмѣнява въ дългъ на всички административни и полицейски органи въ Царството да следятъ строго да се прилага тоя законъ. Министерството на финанситѣ пъкъ съ окржното си № 11610 отъ 3 май т. г., печатано въ „Държавенъ вестникъ“, брой 29/1933 година, по прилагането на сжщия законъ, *предоставя на Св. Синодъ на Българската православна църква да даде подробни нареждания по приложението на въпросния § 2, буква „Д“ отъ закона.*

Въ случая Св. Синодъ нарежда:

Свѣщи за употрѣбление при обществено и частно богослужение въ православнитѣ църкви се произвеждатъ само отъ епархийскитѣ свѣщоливници. Свѣщитѣ, които се произвеждатъ отъ тѣзи ливници, трѣбва да сж отъ чистъ восъкъ и да носятъ установения отъ Св. Синодъ знакъ, посоченъ въ чл. 3 отъ устава за епархийскитѣ свѣщоливници отъ 1933 година. Свѣщитѣ, които произвеждатъ и продаватъ частни лица отъ други материали, като: парафинъ, церезинъ, стеаринъ и др. *не могатъ по форма и типъ да наподобяватъ църковнитѣ*, произвеждани отъ епархийскитѣ свѣщоливници. Ако ли иматъ типа и формата на последнитѣ, тѣ трѣбва да бждатъ оцвѣтени: сини, зелени

черзени, но не жълти и бѣли, каквито съ църковнитѣ, за да се различаватъ ярко отъ тѣхъ.

Като ви съобщаваме горното, поканваме Ви да следите за изпълнението на казания законъ, да улеснявате органицитѣ на властѣта, а тамъ, където тѣ не проявяватъ достатъчно устрѣие, да имъ напомняте за тѣхния дългъ.

Свещеницитѣ, игуменитѣ на манастиритѣ, църковнитѣ и свѣщоливнички настоятелства и всички длъжностни лица по църковното ведомство сж длъжни да следятъ да не се нарушаватъ наредбитѣ на чл. чл. 75, 76 и 77 отъ устава за епархийскитѣ свѣщоливници, които сж напълно въ съгласие съ повеленията на § 2, буква „Д“ отъ закона за измѣнение и допълнение закона за акцизитѣ и пр. и за всѣко констатирано отъ тѣхъ нарушение да уведомяватъ незабавно полицейскитѣ, общински, акцизни и данъчни власти, за да приложатъ въ случая всичката строгостъ на закона, а насъ уведомявайте своевременно за резултата.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-Председател на Св. Синодъ:
† Видинский Неофитъ.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

За интеллигенцията. Главна опора на държава и народъ е интеллигенцията. Тя е, която стои начело на всички държавни и обществени служби. Ако интеллигенцията е на висотата на своето положение, ако е добросъвестна и дейна, ще има преуспѣване въ живота на държавата и народа, а въ противенъ случай всичко ще върви назадъ. Но, за да изпълни съ успѣхъ своето високо назначение, интеллигенцията трѣбва да бжде предметъ на особено внимание и грижи отъ страна на държавата. На интеллигенцията трѣбва да бжде обезпеченъ известенъ минимумъ отъ морални и материални условия, за да посвети тя свѣтитѣ сили и способности въ успѣшна служба на обществото. Тя трѣбва да е спокойна за своето сжществуване, трѣбва да е задоволена въ своитѣ сжществени потребности. Съ други думи, стабилитетъ и материалното обезпечение сж най-сжщественитѣ условия, за да има народътъ здрава, творческа и дейна интеллигенция.

За жалость, тъкмо тия условия липсватъ на нашата интеллигенция, която ръководи и изпълнява държавнитѣ и обществени служби. Въ никоя друга държава не се отнасятъ съ такова пренебрежение къмъ интеллигенцията, както у насъ. Ние имаме партии и срѣди, които питаятъ крѣвна ненавистъ къмъ интеллигенцията, които поощряватъ невежеството и облагодетелствуватъ простацината. Никой интеллигентенъ човѣкъ, заемащъ държавна или обществена служба у насъ, не е сигуренъ за утрешния си день. Малцина сж ония, които получаватъ горе-долу сносна издръжка отъ държавата и могатъ да проживѣватъ по-човѣшки. Голѣмото мнозинство отъ интеллигенцията, обаче, тъне въ мизерия и се изражда. До това положение тя е доведена отъ партийния егоизъмъ въ управлението, който не признава висока грижа отъ тая — да облагодетелствува партизани. Вестницитѣ не веднажъ и дважъ съобщиха, че сж изхвърлени на улицата цензовани и добросъвестни служители, за да се замѣстятъ съ недостойни като човѣци партизани, които кратковременото си служение гледатъ да използватъ, за да си наредятъ положението. Особено тая практика съ своитѣ пакостни последици изпква презъ последнитѣ години. И никой не иска да знае какво ще става по-нататъкъ. Грубиятъ партиенъ егоизъмъ и материалистичното начало въ живота не

държатъ смѣтка за утрешния день, за бъдещето на България. Честната и здрава интелигенция е захвърляна като непотрѣбна вещь, тя е унижавана до недопустима степенъ, лута се ту на лѣво, ту на дѣсно, и не може да си намѣри пътя. Всѣка година, па даже и по нѣколко пъти въ годината, държавата посѣга върху мизернитѣ сръдства за сществуване на интелигенцията. Незадоволена, тя не ще да работи, тя негодува, протестира, руши, изражда се. А това е белегъ, че вървимъ къмъ лошъ край. Дано Богъ ни запази!

Единъ обезпокояващъ протестъ. Въ миналия брой на вестника, на сжщото това мѣсто писахме, че бюджетната реформа на Просвѣтното министерство, съ която, въ името на по-чувствителни икономии, се посѣга на важни културно-просвѣтни интереси, е игра съ огъня, която може да доведе до пакостни последици. Нашето предвиждане не закъснѣ да се потвърди. Свидетели сме на една необикновена и опасна проява, която е изразъ на недоволство противъ просвѣтната политика, прокарана въ новия държавенъ бюджетъ. Закриването на Т. Пазарджишката гимназия предизвикало голѣми вълнения между жителитѣ на този градъ. Свикано било общогражданско събрание, въ което взели участие всички граждани безъ разлика на партийна принадлежностъ. Подиръ речитѣ на ораторитѣ, взета била резолюция, всички общински съветници, училищни настоятели и народни представители отъ града и околията да си подадатъ оставкитѣ, а числящитѣ се къмъ управляващитѣ блокови партии да напуснатъ тѣзи последнитѣ. Значи отъ деня на събранието насамъ въ Пазарджикъ правителството нѣма свои партизани нито пъкъ служебни лица, които да изпълняватъ службитѣ по провеждане неговата политика.

Разбира се, ние сме далече отъ мисълта да одобримъ една подобна проява, която може да стигне до анархия, но искаме да подчертаемъ едно, — че всѣко насилване на едно създадено отъ десетки години положение, води къмъ нежелателни резултати. Ала въ случая — нека признаемъ открито — не това е най-важното. Ние се осмѣляваме да допуснемъ, че рѣзко изразеното недоволство отъ жителитѣ на Т. Пазарджикъ ще даде поводъ на комуниститѣ да проведатъ една усилена пропагандна акция за прибѣгване къмъ сжщия начинъ на протестъ и въ други градове и села на България. И ако — не дай Боже — това стане, ще се създадатъ на властта голѣми затруднения, сръдствата за избѣгването на които едва ли ще сж отъ полза за спокойното развитие на работитѣ въ държавата.

Ще повторимъ още веднажъ това, което казахме и по-рано: макаръ въ момента, когато пишемъ тия редове, бюджетътъ на М-то на нар. просвѣта и да е вече къмъ края на своето приемане, да се помисли по-зрѣло и да се направятъ сжществени корекции, защото иначе случаи както този въ Пазарджикъ, или подобни нему, могатъ да станатъ и другаде, както сега, така и по-нататкъ.

Моралната криза. Тя е голѣма и страшна. По-страшна е отъ стопанската, отъ икономическата. Своятството на моралната криза е да задълбочава все повече и повече, вмѣсто да намалява, защото пътятъ на падението е наклоненъ и веднажъ като се трѣгне по него, спирането става много трудно. За преживяването морална криза нищо не помага: нито съвети, нито закони. Колко много се пише за нея по вестницитѣ, колко разнообразни сж уплътванията и съветитѣ, които се даватъ отъ компетентни лица, за нейното отслабване, колко строги сж санкцитѣ за всѣко нарушение на моралнитѣ норми, но при все туй ние не виждаме никакъвъ за-

вой къмъ духовно възраждане, не виждаме онова „*съ себе пришеде*“, за което се говори въ притчата за блудния синъ. Напротивъ, злодеянията въ нашия общественъ животъ се повтарятъ всѣки день и тѣхната било качествена, било количествена проява, оправдано буди голѣми опасения за едно щастливо морализиране на живота. За лѣкуване на моралната криза въ едно общество има само два цѣра: 1) разумни реформи, които да намалатъ до най-голѣма степенъ мизерията и 2) примѣръ на саможертва отгоре. Намалението на мизерията ще подбодри духа, ще предизвика жажда за единъ по-смисленъ животъ и значително ще намали завистъта и омразата въ ония, които сж елементъ на размирие и проводници на престѣпни склонности. А примѣрътъ и саможертвата на ония, които сж по върховетѣ, ще дадатъ и на най-отчаяния да разбере, че ако има тегло и страдания, то едното и другото сж общъ дѣлъ на всички, както на по-голѣми, така и по-малки. Когато страданието се разпредѣля между всички, по-леко се понася и по-трудно може да събужда престѣпнитѣ склонности. Нашето най-голѣмо нещастие е тъкмо тамъ, че не виждаме нито реформитѣ, нито примѣра на по-голѣмитѣ. И затова моралната криза, едновременно съ физическото израждане, отъ день на день задълбочава.

Дано най-после настѣпи едно по-голѣмо опомане горе, по върховетѣ, и се пристѣпи къмъ изпълнение на посоченитѣ по-горе условия, които единствени могатъ да пресушатъ потока на моралната криза.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Народното събрание гласува бюджета на държавата и законопроекта за Т. З. С. Остава да приеме законопроектитѣ за лихвения процентъ, облекчение на длъжницитѣ, политическитѣ убийства и др.

— Български градинари заминаха за Ромъния на сезонна работа.

— Смѣсенитѣ българо-югославянски гранични комисии отново почнаха разглеждане на въпроситѣ по двувластнитѣ имоти.

— Балканската конференция по съобщенията сѣ закри. Гоститѣ посетиха Розовата долина и Варна.

— Отзованиятъ български пълномощенъ министъръ въ Вашингтонъ Сим. Радевъ е пристигналъ въ София.

— Миналата недѣля се освети сградата на новата минерална баня Овча купель и се завърши курса на училището за милосърдни сестри.

— За нови членове на Академията на наукитѣ сж прогласени: редовенъ — проф. П. Стояновъ и дописенъ — проф. Ив. Снѣгаровъ.

— Международниятъ студентски съюзъ ще заседава въ София отъ 23 до 28 т. м.

Въ Гърция положението е доста заплетено следъ атентата срещу Венизелосъ. Правителството е господаръ на положението.

Въ Австрия станаха нѣколко политически атентати. Правителството откри атентаторитѣ въ редоветѣ на националъ-социалитѣ. Австрийскиятъ канцлеръ успѣ да уреди държавния заемъ. Отношенията съ Германия сж лоши, въпрѣки опититѣ за помирение.

Въ Германия продължаватъ преследванията на евреи. Германското правителство декларира, че хитлеризмътъ не ще се бърка въ работитѣ на чужди държави. Германия ще изгони опаснитѣ чужденци. Германия напусна бюрото на труда при О. Н.

Въ Съветска Русия гладътъ широко шестува. Въ Далечния изтокъ положението е сѣ тѣй изострено. Говори се за руско-американско и английско споразумение.

Международната конференция по разоржаването проучва въпроситѣ по военнитѣ континенти.

Откритата въ Лондонъ свѣтовна стопанска конференция още отъ първитѣ дни се натъкна на голѣми мжчнотии по решаване въпроситѣ за свѣтовната стопанска криза. Единъ отъ тѣзи въпроси е за стабилизацията на долара и лирата и около създаване международенъ кредитенъ институтъ.

Единъ отъ голѣмитѣ въпроси на деня бѣ въпросътъ за голѣмитѣ дългове къмъ Америка. Не платиха Франция, Полша, Югославия и др., а внесоха малки вноски само Италия, Англия и Белгия.

„Основи и основни линии въ развоая на учебния планъ по въроучение“ (съ проектъ за новъ учебенъ планъ по въроучение въ България) отъ *Прот. Хр. Димитровъ*, изв. професоръ. Отп. отъ Годишника на Соф. у-ти — Богосл. ф-тъ, томъ X, 1, 1932—1933 г.

Книгата на о. Хр. Димитровъ „Основи и основни линии въ развоая на учебния планъ по въроучение“ идва тъкмо на време. Както е известно, предстои една реформа въ нашето сръдно образование. Тази предстояща реформа възбужда толкозъ повече нашето любопитство и интересъ, понеже се очаква тя да отстрани единъ основенъ недѣгъ въ образователната система на нашитѣ сръдни училища, а именно липсата на въроучението въ тия училища. Докато въ всички културни държави на Европа и Америка, а тѣй сжщо и у нашитѣ съседи (сърби, гърци, ромъни) религиозното образование и възпитание е застъпено, най-малкото, съ по 2 часа седмично въ класоветѣ, у насъ само и още въ държавата на организирания атеизъмъ — съветска Русия — религиозното обучение е напълно изгонено отъ тамъ. Причинитѣ и печалнитѣ последици за този и отъ този фактъ ние нѣма тукъ да изтъкваме, понеже тѣ се знаятъ, тѣ не веднѣжъ сж били предметъ на редъ статии въ нашия църковенъ печатъ. Св. Синодъ на Бълг. правосл. църква не веднѣжъ е обръщаль вниманието на ржководнитѣ просвѣтни фактори у насъ върху този голѣмъ дефектъ въ нашитѣ училища, посочвайки за примѣръ и поука културнитѣ страни. Но неговитѣ забележки и напомнания сж изпитвали участъта на гласа на викашия въ пустинята. Но, изглежда, печалнитѣ прояви на една младежъ, възпитавана и обучавана въ нашитѣ сръдни училища безъ грижа за изработване въ душата й задържачи религиозно-нравствени центрове, сж стреснали вече нѣкои наши общественици, и желанието да се направи и у насъ въ това отношение нѣщо, което отдавна съществува у нашитѣ съседи и въ всички културни християнски държави, освенъ съветска Русия, е вече единъ фактъ. Психологическитѣ предпоставки за реформиране на нашата образователна система въ тоя смисълъ сж вече на лице. И добре аргументираната книга на о. Димитрова, стриктно и ясно излагаща въч-

нитѣ и необходими основи, принципи и основни линии въ развитието на плана за религиозно обучение, придружена сжщо съ единъ отличенъ „Проектъ за новъ учебенъ планъ по въроучение въ България“, идва да засили тая създадена вече психологическа атмосфера въ полза на религиозното образование и възпитание въ нашитѣ училища. Затова ние приветствуваме съ възторгъ този пръвъ по рода си у насъ педагогически трудъ, отъ който мнозина високомѣрни критици на религиозното обучение ще иматъ случая да се убедятъ, че то не е „попски предметъ“, а е нѣщо, на което хората на истинската култура, а не на псевдоскултурата, гледатъ като на предметъ много сериозенъ и важенъ за формиране мирогледа и характера на сръдношколската младежъ.

Сърдечно препоръчваме тази ценна и навременна книга и на читателитѣ на „Ц. В.“.

Ст.

I. У насъ.

Синодалнитѣ митрополити въ Соф. дух. семинария. На 17 и 21 т. м. Тѣхни Високи Преосвещения синодалнитѣ митрополити посетиха Софийската духовна семинария, дето сж присѣтствували на зрѣлостнитѣ изпити по основно и догматическо богословие, български езикъ и източно църковно пѣние съ църковенъ редъ.

Църква и политика. На тая тема говори на 20 т. м. въ салона на Славянска беседа бившиятъ министъръ на Външнитѣ Работи и на Изповѣданията г. Ат. Буровъ. Салонътъ бѣ недостатъченъ да побере многобройната публика, която бѣ дошла да чуе интересната тема. Присѣтствуваха Тѣхни Високи Преосвещения синодалнитѣ митрополити св. Неврокопскиятъ г. Макарий, св. Софийскиятъ г. Стефанъ и св. Сливенскиятъ г. Иларионъ, Негово Преосвещенство св. Знеполскиятъ епископъ Софроний, г. г. професоритѣ Романски, П. Стайновъ, Ив. Снѣгаровъ, Д. Дюлгеровъ, Г. Ст. Пашевъ, бившиятъ министъръ Р. Маджаровъ и хиляди слушатели.

На друго мѣсто въ вестника даваме въ резюме самата сказка.

Пристигане на Ст.-Загорския митрополитъ. На 21 т. м. пристигна въ столицата по служебна работа Негово Високопреосвещенство св. Ст.-Загорскиятъ митрополитъ г. Павелъ.

Великиятъ епископъ въ София. Пристигналъ е въ столицата Негово Преосвещенство св. Великиятъ епископъ Андрей, викари на Високопреосвещения Варненски и Преславски митрополитъ.

Нови академици. Въ недѣля, на 18 т. м., Академията на наукитѣ имаше годишно събрание, на което единодушно е провъзгласила за свой действителенъ членъ г. проф. Петко Стояновъ, а за дописенъ членъ — г. Иванъ Снѣгаровъ, проф. въ Богословския факултетъ и бившъ редакторъ на „Църковенъ вестникъ“.

Отличени съ офикии свещенослужители.

Св. Синодъ е далъ благословение да бждатъ отличени съ офикии, за многолѣтна, усърдна и примѣрна пастирска дейность, следнитѣ свещенослужители:

- 1) Сакеларий Ангелъ Ценовъ отъ гр. Ески Джумая — съ офикия „протоиерей“.
- 2) Сакеларий Иванъ Кълчишковъ отъ гр. Османъ-Пазаръ — съ офикия „протоиерей“.
- 3) Свещеникъ Константинъ Кожухаровъ, служащъ при катедралата „Св. Недѣля“ въ столицата, — съ офикия „протоиерей“.

За ония, които не вѣрватъ. Наши и чужди вестници постоянно алармиратъ и заблуждаватъ непроевѣтенигѣ народни маси за живота въ Свѣтска Русия, като пълнятъ колонитѣ си съ невѣрни сензационни съобщения, че тамъ едва ли не билъ уреденъ „земенъ рай“.

За да се види нагледно истинската потресающа картина на днешната свѣтска действителность, група наши желѣзничари, начело съ началника на ж. п. полиция, сж взели навременна, оригинална и похвална инициатива за уреждането на една малка изложба-колекция отъ предмети и продукти, донесени отъ „Свѣтския рай“.

Последната е вече поставена на видно мѣсто въ Софийската ж. п. гара, въ специално приготвенъ за това шкафъ, като на първо мѣсто сж изложени снимки изъ тамошния животъ и хлѣбъ, донесенъ презъ м. февруарий т. г.

Изложбата-колекция заслужава да се види отъ всички, а най-много отъ ония наши заблудени българи, които не вѣрватъ още, че комунизъмътъ носи на държави и народи само разорение, мизерия, гладъ и смъртъ...

Одобрени кандидати за свещеници. Св. Синодъ е одобрилъ кандидатуритѣ на следнитѣ кандидати за свещеници:

- 1) Борисъ Сеизовъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Надежда, Софийско.
- 2) Кирилъ Стойчевъ Дончевъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Плисковъ, Ново-Пазарско.
- 3) Начо Христовъ Петковъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Паволче, Врачанско.
- 4) Стоянъ Ц. Петровъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Гозница, Ловчанско.
- 5) Маринковъ Василь Ивановъ, кандидатъ за свещеникъ на Рельовската енория, Самоковско.
- 6) Стояновъ Тодоръ Динковъ, кандидатъ за свещеникъ на Шадж-къоската енория, Провадийско.
- 7) Димитъръ п. Михайловъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Новградъ, Свищовско, и
- 8) Дяконъ Йорданъ Г. Дойчевъ, кандидатъ за свещеникъ на Мурсатлийската енория, Ямболско.

Пенсионирани свещеници. Св. Синодъ е далъ благословение да бждатъ освободени отъ енорийска служба съ право на пенсиониране следнитѣ свещеници:

- 1) Свещеникъ Димитъръ Коновъ отъ с. Криводолъ, Ломско.
- 2) Протоиерей Михаилъ Т. Инджовъ отъ с. Мурсатлий, Елховско.
- 3) Свещеникъ Жеко Поповъ отъ с. Кжжж-Клисе, Карабунарско.
- 4) Свещеникъ Пенчо Василевъ отъ с. Радовци, Дръновско.
- 5) Протоиерей Лука Тодоровъ отъ с. Твърдица, Ново-Загорско.
- 6) Протоиерей Станъ п. Димитровъ отъ с. Флорентинъ, Видинско.

II. Въ чужбина.

Иерусалимската църква. Тази църква е заета силно по настоящемъ съ въпроса за избора на новия иерусалимски патриархъ. Споредъ в. „Пантеносъ“ (бр.

20 отъ 1933 г.), арабскиятъ в. „Алефъ-Ба“ напоследкъ по този въпросъ билъ съобщилъ следното: „Канцеларията на изпълнителния комитетъ въ гр. Иерусалимъ на 13-и май т. г. издала едно комюнике, въ което се казва, че председателятъ на комитета ималъ среща на 2-и май т. г. съ главния секретаръ на комисарството и разговарялъ съ него по въпроса за изменяване на отоманския законъ за изборъ на патриарха.“

На 13-й май т. г. председателятъ на сжщия комитетъ и неговиятъ подпредседателъ имали среща съ главния секретаръ. Презъ време на тази среща председателятъ и подпредседателятъ на комитета изказали съмненията и колебанията на общината по въпроса за уреждането на нейния въпросъ. Главниятъ секретаръ отговорилъ, че правителството въ скоро време щѣло да съобщи и на комитета и на патриаршията решението си. Сжщиятъ изтъкналъ, че билъ смѣталъ, какво английското правителство съ своето решение нѣмало да увреди правата нито на правителството, нито на общината, нито на патриаршията“.

Гръцкитѣ вестници, обаче, не отдаватъ голѣмо значение на тѣзи съобщения. Тѣ сж доста загрижени за развоя на въпроса за избора на новия иерусалимски патриархъ. Имайки предъ видъ упорството на православнитѣ араби по този въпросъ, отъ една страна, и начинътъ, по който тѣ отбраняватъ пръвата си, гръцитѣ смѣтатъ, че въпросътъ за избора на новия иерусалимски патриархъ може да имъ донесе и нѣкои ядове. Добре е да не се забравя, че и самитѣ гръци не сж единодушни по въпроса за кандидатитѣ по този изборъ.

Сръбската църква. Атинскиятъ и цариградскиятъ гръцки печатъ съобщава и дава доста голѣми подробности около посещението, което въ края на м. априль т. г. направиха въ София сръбскитѣ епископи, както и бившиятъ министъръ на изповѣданията и протосингелътъ на сръбската патриаршия. Тази сръбска делегация, пише в. „Пантеносъ“ (бр. 19 отъ 1933 г.), отиде въ София, за да се съвещава съ делегати на Българската църква по въпроса за намиране начинъ за омиротворяване и побратимяване между тѣзи две православни църкви. Споредъ получаванитѣ сведения, това църковно движение имало за целъ главно да се постигне между дветѣ църкви споразумение за вдигане на българската схизма. Тѣзи сведения се оправдаватъ и отъ това, че сръбскитѣ епископи извършили тържествена литургия въ съборната църква „Св. Александъръ Невски“ въ София съ български духовници, а епископъ Николай билъ произнесълъ проповѣдь за омиротворяване на дветѣ църкви. Ние не знаемъ, заключава „Пантеносъ“, дали е била отслужена тази обща литургия отъ българскитѣ и сръбскитѣ иерарси. Трѣбва да подчертаемъ, че ние не можемъ да си представимъ, че Сръбската църква ще пожелае, безъ да се съвещава съ останалитѣ православни църкви, да пристъпи къмъ предприемане на едностранна акция отъ своя страна за вдигане на българската схизма, наложена отъ Цариградската църква. Това е единъ въпросъ, който ще се реши въ съвмѣстно съвещание между православнитѣ църкви, защото вдигането на българската схизма е единъ междуправославенъ въпросъ. Така се квалифицира този въпросъ и въ междуправославното предсъборно съвещание въ светогорския манастиръ Ватопедъ.

Александрийската църква. Ако се сжди по онова, което пишатъ атинскитѣ вестници, трѣбва да се заключи, че изборътъ на Иерусалимски патриархъ, който предстои да се произведе въ скоро време, ще посочи за иерусалимски патриархъ сегашния александрийски патриархъ Мелетий. Ако това стане, работитѣ въ

Александрийската църква ще се забъркатъ, защото гърците въ Александрия и Кайро по този въпросъ не сж единомудни. Този въпросъ добива още по-големо значение, когато се изтъкне, че, по решение на Св. Синодъ на Александрийската църква, мирянитъ за напредъ нѣма да участвуватъ въ избора на патриарха, а последниятъ ще се избере само отъ духовниците. Гръцкиятъ печатъ въ Египетъ и другаде люто напада патриаршията за това нейно решение, характеризувайки го за противогръцко. Падането на г. Венизелосъ отъ властъ може да промѣни сега развоя на този въпросъ и сегашниятъ александрийски патриархъ Мелетий да си остане и за напредъ такъвъ за благо и мира на Александрийската църква и занаяредъ.

Католическата църква въ Испания. Въпрѣки надеждитъ на католическитъ кржгове, председателятъ на испанската република подписа указъ, съ който влизалъ въ сила законътъ по уреждане положението на църквата въ държавата, гласуванъ вече отъ кортезитъ. Законопроектътъ предвижда, че основнитъ училища, които се управляватъ отъ монашески ордени, ще се закрийтъ на 1. X. идната година, а срѣднитъ училища — отъ 1. VI. сжщо така идната година. Съ сжщия законъ се забранява тоже на свещеницитъ да служатъ като учители въ училищата. Съборътъ на испанскитъ епископи публикувалъ единъ много енергиченъ протестъ. Не се вървало, че работата най-сетне могла да стигне до тамъ, че да се анатемоса председателятъ на испанската република.

Папата като узналъ това, издалъ енциклика, въ която атакувалъ жестоко закона, издаденъ отъ испанското правителство за отдѣляне на църквата отъ държавата, за конфискуване на църковнитъ имоти и за забраняване за духовнитъ лица да бждатъ преподаватели въ училищата. Римскиятъ духовенъ вождъ препоръчва на испанското духовенство да положи всички усилия за извоюване отново правото на духовниците да бждатъ преподаватели на испанскитъ деца въ училищата. На края въ енцикликата папата изказва недоумението на св. Престолъ за решението на испанското правителство да прибѣгне до гонение противъ църквата. „Католишката църква, казва енцикликата, е готова да сътрудничи на всѣкакъвъ видъ правителствена система, стига правителството да почита Бога и да остава свободна и спокойна християнската съвестъ, безъ да упражнява каквото и да било влияние надъ нея“.

ВЕСТИ ИЗЪ НАУКАТА И ЖИВОТА.

„А все пакъ, тя се върти!“

Тия дни се навършиха триста години, отъ когато флорентийскиятъ физикъ, астрономъ и математикъ Галилео Галилей, привлеченъ на сждъ отъ църквата зарадъ привързаността си къмъ „еретическото“ учение на Коперника, застаналъ на колѣни, турилъ ржката си върху Евангелието и тържествено се отркълъ отъ опасната и богопротивна теория, съгласно съ която не слънцето се движи около земята, както е казано въ Библията, а, наопаки, земята описва около слънцето кржгообразна фигура.

Запазилъ се е и разказъ — много пжти използванъ отъ поети, писатели и драматурзи въ разни страни — че стариятъ Галилей, следъ като се дигналъ отъ пода, веднага разбралъ недостойността на своето отречение и извикалъ:

— „А все пакъ, тя се върти!“

Тази фраза сподѣля участвата на голѣмо множество исторически изречения и афоризми: тя никога не е била произнесена.

За доказателство нѣма нужда да се ходи далече: ако Галилей, обкржженъ отъ най-злитъ си и силни врагове, билъ точно казалъ тогава тия думи — той непременно щѣлъ да бжде подложенъ на мъчение и щѣлъ, като Джордано Бруно, да загине на клада.

Неизвестно е, кому най-напредъ е хрумнала въ главата мисль да разукраси по такъвъ начинъ историята, но легендата за трагическия бунтъ на Галилея здраво се държи досега, макаръ въ автентичнитъ документи (преди нѣколко години наново изследвани въ архивитъ на Ватикана по специално разрешение на папата) за тоя бунтъ да нѣма и поменъ.

Въ случая, обаче, има друго нѣщо, достойно за размишление. Това е, че воинствуващата римска църква отдавна вече е престанала да преследва ученитъ заради теории, които не се съвпадатъ съ библейската космогония. Въ католическитъ университети изучаватъ небесна механика. Ватиканътъ има собствена обсерватория, а отцитъ иезуити, голѣми любители на астрономията, правятъ въ небето такива открития, само разгласяването на които би било достатъчно преди три вѣка да бждатъ изгорени десетъ Галилеевци.

А какво е останало отъ борбата, която въ 1633 година е разкжсвала Римъ; отъ спороветъ, сплетнитъ и интригитъ, които се размножавали задъ кулиситъ на процеса; отъ малодушието на папа Урбанъ VIII, който се е колебалъ — дали да се преклони предъ гения на Галилея, или да възбуди срещу себе си князетъ на църквата; отъ хитроумнитъ маневри на кардиналъ Беллармини, който бързалъ да погуби Галилея, и на кардиналъ Берберини, който се старалъ да го спаси, — съ една дума, какво е останало отъ всичко онова, което на действащитъ лица въ тая трагикомедия се е показвало да има толкова важно и първостепенно значение? — Нищо, освенъ нѣколко пожълтѣли ржкописи въ Ватиканската библиотека, та и крилатитъ думи, никогашъ не казани отъ Галилея. („Послѣднія Новости“).

Църковно настоятелство въ курортното село Чепино-Баня, пещерско.

Обявява, че енорията е вакантна и дири семинаристъ за свещеникъ. Желаетитъ да се явятъ за опознаване.

22. V. 1933 год., Чепино-Баня.

Отъ настоятелството.

3—56—3

Обявление № 5.

Известява се на интересующитъ се кандидати за свещеници, че се търси кандидатъ за свещеникъ на вакантната I-ва енория при катедралния храмъ „Св. Димитрий“ въ гр. Пещера.

Предпочитатъ се кандидати най-малко съ семинарско образование.

Отъ настоятелството.

ЗА КАМБАНИ

Църковни и училищни, първокачествени

доставяне на нови и преливане
на спукани

**месингови полилеи,
публични часовници за
камбанаринтѣ**

огласяйте се до най-добре рено-
мираната фирма

Бр. Алексиеви

1—136—1

ул. V. Болнична — Пловдивъ.

Обявление № 12.

Църковното настоятелство при храма „Св. Николай“, гр. Ст. Загора, обявява, че втората енория при храма е вакантна.

Кандидатитѣ, трѣбва да иматъ висше и въ краенъ случай сръдно богословско образование. Сжщитѣ трѣбва да се явятъ въ храма на пѣние и проповѣдь.

Срокътъ за подаване документитѣ въ св. Ст.-Загорска митрополия е единъ месецъ отъ публикуване на настоящето.

гр. Ст.-Загора, 20. V. 1933 год.

Отъ настоятелството.

3—50—3

**КАМБАНИ — църковни,
училищни и свѣщници пър-
вокачествени**

винаги при камбанолѣяритѣ

Георги Д. Алексиевъ & Синове

Бул. „Драгоманъ“ № 24, София.

Цени намалени.

Искайте безплатни каталози.

2—55—2

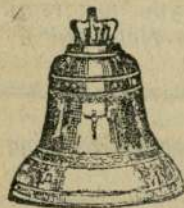
Църковното настоятелство въ с. Джевизли-калфа, Поповско, обявява че енорията е вакантна и дири кандидатъ за свещеникъ.

Желающитѣ да се явятъ на пѣние и опознаване.

с. Джив.-калфа, 11.VI. 1933 г.

Отъ настоятелството.

1—760—1

Настоятелство на църквата „Св. В. М. Ч. Георгий“
с. Бистрица, Софийско.

Обявление № 9.

Енорията ни, състояща се отъ 400 кжци, отличенъ курортъ, на 15 клм. отъ София, е вакантна.

Желаещитѣ да я заематъ, да се явятъ въ едномесеченъ срокъ отъ деня на публикуванетоъ предъ църковното настоятелство на служба, проповѣдь и опознаване.

Предпочитатъ се семинаристи.

с. Бистрица, 6 юний 1938 г.

Отъ настоятелството.

2—61—2

ТАМЯНЪ

**СЪ ПРИЯТНА АРОМАТИЧНА МИРИЗМА,
прегледанъ и одобренъ отъ Светия Синодъ**

Препоръчанъ отъ сжщия съ окржно № 360 отъ 20 априль 1900 г. и окр. № 4825 отъ 12 ноемврий 1905 г. и допълнително съ окр. № 96 отъ 10 януарий 1910 г. Прегледанъ и одобренъ отъ Дирекцията за опазване общественото здраве съ писмо № 239 отъ 21 февруарий 1905 год.

Продажна цена 220 лева на единъ кгр.

ПОРЖЧКИ СЕ ДАВАТЪ

на Т. ПОПОБА, домъ свещ. Хр. Костовъ — Пловдивъ.

4—3027—6

Обявление

№ 12.

Настоятелството при Катедралната Църква „Успѣние Пр. Богородично“ въ гр. Габрово съобщава, че дири постояненъ пѣвецъ съ силенъ приятенъ гласъ и да владѣе източното пѣние — при прилично вознаграждение. Желающитѣ да се явятъ на пѣние.

гр. Габрово, 20. VI. 1933 год.

3—762—1

Отъ настоятелството.

Камбани, църковни, училищни и свѣщници

Съ гарантирани гласове, взаимна, преливане спукани, и на изплащане при дипломиранитѣ камбанолѣяри

Ст. Д. Алексиевъ и Синове.

ул. „Хубава Грозданка“ № 4

София.

Цени намалени.

1—761—1